

Prilog 3.

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

Ministarstvo socijalne politike i mladih

KLASA: 011-02/15-02/1

URBROJ: 519-03-1-2/1-15-127

Zagreb, 27. svibnja 2015.

PRIJEDLOG ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA

NACRT PRIJEDLOGA OBITELJSKOG ZAKONA

1. PROBLEM

Obiteljski zakon („Narodne novine“, broj: 75/14., u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon 2014) stupio je na snagu 1. rujna 2014. godine te je istim danom Obiteljski zakon iz 2003. godine („Narodne novine“, broj 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11. i 25/13., u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon 2003) prestao važiti.

Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-3101/2014 i dr. od 12. siječnja 2015. godine („Narodne novine“, broj 5/15.), pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti Obiteljskog zakona 2014 s Ustavom, a do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o suglasnosti Obiteljskog zakona 2014 s Ustavom Republike Hrvatske privremeno se obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Obiteljskog zakona 2014 te se primjenjuje Obiteljski zakon 2003.

Danom objave rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“ obustavlja se izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Obiteljskog zakona 2014 sukladno članku 55. stavku 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 99/99., 29/02. i 49/02.).

U točki 769. obrazloženja rješenja Ustavnog suda navodi se da je za djelotvornu provedbu ovog rješenja u praksi nadležna Vlada Republike Hrvatske, sukladno s člankom 31. stavkom 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Budući da se privremeno obustavlja izvršenje svih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Obiteljskog zakona 2014, u svim postupcima u kojima je i dalje potrebno poduzimanje mjera i radnji obiteljsko-pravne zaštite primjenjuju se odredbe Obiteljskog zakona 2003.

S obzirom da se do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske primjenjuje Obiteljski zakon 2003, privremeno se obustavlja i primjena pravilnika donesenih na temelju Obiteljskog zakona 2014. Slijedom navedenog nastupila je pravna nesigurnost te mnogi građani u ovom trenutku ne mogu ostvarivati odgovarajući standard obiteljsko-pravne zaštite za koji su temelji uspostavljeni Obiteljskim zakonom 2014.

Predmetnom Odlukom Ustavnog suda nije ni na koji način riješeno pitanje pojedinačnih akata (sudskih odluka, rješenja, pojedinačnih akata koje donose druga nadležna tijela) koji su doneseni i postali pravomoćni i izvršni na temelju Obiteljskog zakona 2014. Naime, postavlja se pitanje na koji će se način izvršiti pravomoćne i ovršne odluke koje su donesene temeljem tog zakona, a čija priroda podrazumijeva kontinuirano izvršenje. Radi se primjerice o

odlukama nadležnih centara za socijalnu skrb o mjeri stručne pomoći i potpore u ostvarivanju roditeljske skrbi o djetetu i mjeri intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu, odlukama o pravu djeteta na privremeno uzdržavanje i sl., ali i o odlukama nadležnih sudova o npr. razvodu braka, kojim se odlukama istovremeno određuje iznos uzdržavanja koje je roditelj s kojim dijete ne stanuje dužan svakog mjeseca ubuduće plaćati. Istom se odlukom određuje i način i vrijeme u kojem će se održavati susreti i druženja djeteta s roditeljem koji s djetetom ne živi. Ako su ove sudske odluke postale pravomoćne prema Rješenju Ustavnog suda privremeno se obustavlja njihovo izvršenje, a obzirom na procesnu zapreku *res iudicata* o predmetnim stvarima ne može se voditi nova parnica, obzirom da je o istom već odlučeno. Dakle, ako je primjerice brak razveden pravomoćnom presudom, a iz određenog razloga ova činjenica nije upisana u državne matice (presuda nije izvršena) ona se privremeno više ne može izvršiti, ali se u istom predmetu ne može podnijeti ni nova tužba jer je o istom predmetu već pravomoćno odlučeno.

Nadalje, Zakonom o privremenom uzdržavanju („Narodne novine“, broj 92/14.), potpuno se drugačije uređuju rokovi i uvjeti za privremeno uzdržavanje. Zakon o privremenom uzdržavanju je i dalje na snazi, a primjenjuje se i Obiteljski zakon 2003, koji na drugačiji način uređuje pravo na privremeno uzdržavanje, što dodatno produbljuje problem pravne neusklađenosti i nesigurnosti.

Stajališta Europskog suda za ljudska prava u presudama izrečenim protiv Republike Hrvatske koje se odnose na Obiteljski zakon 2003 i njegovu primjenu u praksi upućuju na nužnost poboljšanja određenih obiteljsko-pravnih instituta, posebice u području ostvarivanja roditeljske skrbi, susreta i druženja s djetetom, lišenja poslovne sposobnosti i posvojenja (Karadžić protiv Hrvatske, br. 35030/04, presuda od 15.12.2005., X protiv Hrvatske, br. 11223/04, presuda od 17.7.2008., Gluhaković protiv Hrvatske, br. 21188/09, presuda od 12.04.2011., Krušković protiv Hrvatske, br. 46185/08, presuda od 21.06.2011., X.Y. protiv Hrvatske, 5193/09, presuda od 03.11.2011., Đorđević protiv Hrvatske, br. 41526/10, presuda od 24.07.2012. i A.K. i L. protiv Hrvatske, 37956/11, presuda od 08.01.2013.).

Osim toga, obzirom da je Obiteljski zakon 2014 usklađen u cijelosti s međunarodnim dokumentima iz područja zaštite prava djeteta i osoba s invaliditetom, sva pozitivna rješenja koja su normirana Obiteljskim zakonom 2014 više se ne primjenjuju, čime se razina pravne zaštite građana spušta na razinu koja je postojala prema Obiteljskom zakonu 2003.

Slijedom navedenog Nacrtom prijedloga Obiteljskog zakona, izvršit će se obveza implementacije dvije direktive:

1. Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011.) i
2. Direktiva 2011/93/EU Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12. 2011.).

Problemi koji se namjeravaju riješiti novim Obiteljskim zakonom su:

- problem pravne nesigurnosti zbog nemogućnosti ostvarivanja stečenih prava pojedinačnim aktima po Obiteljskom zakonu 2014,
- neispunjavanje obveza preuzetih međunarodnim ugovorima,
- neusklađenost pojedinih zakonskih rješenja s međunarodno prihvaćenim standardima,

- velik broj predmeta protiv Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava,
- velik broj obiteljsko-pravnih sudskih postupaka u nacionalnom sustavu,
- sporost obiteljsko-pravnih sudskih postupaka u nacionalnom sustavu i
- nedovoljan stupanj zaštite prava djeteta na obiteljski život i procesnih prava djeteta.

Kao prioriteti u vezi s unaprjeđenjem obiteljsko-pravne zaštite u Strategiji razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. navode se:

- poboljšanje zakonskih odredaba koje se odnose na skrbništvo nad odraslim osobama, što je potrebno temeljito reformirati,
- poboljšanje zakonskih odredaba koje se odnose na posvojenje,
- jasnije određivanje i ispravljanje normativnih nedostataka koji u praksi dovode do zabune u tumačenju pravne norme (utvrđivanje podrijetla djeteta, jasnije uređenje roditeljske skrbi, olakšavanje ostvarivanja susreta i druženja s djetetom, pojedine odredbe o uzdržavanju, pravna nesigurnost s obzirom na različite pretpostavke i način utvrđivanja izvanbračnih zajednica),
- uređivanje postupovnih odredaba po kojima će se voditi obiteljsko-pravni postupci u skladu sa zaštitom postupovnih prava svih stranaka, a osobito djeteta u skladu s Europskom konvencijom o ostvarivanju prava djeteta te
- poboljšanje drugih odredaba određivanjem rokova, privremenih mjera, obiteljske medijacije, uvođenjem novih mjera za zaštitu djece (stručna potpora roditeljskoj skrbi te intenzivni tretman u obitelji), pojednostavljenjem povrata sredstava isplaćenih temeljem privremenoga uzdržavanja, donošenjem odredbe o zaštiti djece od gospodarskog iskorištavanja djece i sl.

Iz izvješća pravobraniteljice za djecu od 2004. do 2012. godine neprekidno se upućuje na sljedeće probleme u području zajedničke roditeljske skrbi, susreta i druženja s djetetom:

- kršenje prava djeteta na roditeljsku skrb obaju roditelja nakon razvoda braka,
- rast slučajeva povreda prava (u pravilu) očeva na ostvarivanje susreta i druženja s djetetom nakon razvoda braka,
- rast slučajeva manipulacije djetetom od strane roditelja s kojim dijete živi (u pravilu majka), te zloupotreba prava na susrete i druženja roditelja (u pravilu očeva) s ciljem razračunavanja neriješenih partnerskih, emocionalnih, imovinskih i drugih odnosa na štetu djeteta i korištenjem djeteta kao "oružja" u rukama roditelja,
- samovoljno i protupravno odvođenje djeteta bez suglasnosti drugoga roditelja,
- dugotrajnost sudskih postupaka i neprovođenje ovrhe u području ostvarivanja zajedničke roditeljske skrbi te susreta i druženja roditelja i djeteta,
- nepoštivanje prava djeteta da izrazi svoje mišljenje u postupcima razvoda braka i drugim postupcima u kojima se odlučuje o djetetovim pravima.

Prema podacima iz Izvješća pravobraniteljice za djecu za 2011. godinu proizlazi da se oko 70% svih prijava od 2004. do 2012. godine odnosi na povredu prava na ostvarivanje zajedničke roditeljske skrbi i ostvarivanje susreta i druženja s djetetom. Podaci Ministarstva socijalne politike i mladih za 2011. godinu pokazuju da u Hrvatskoj 1.492 djece nije ostvarivalo svoje pravo na susrete i druženje s drugim roditeljem s kojim dijete ne živi (u pravilu s ocem) ili su ga ostvarivali u manjem opsegu nego im je to sudskom presudom određeno. Ovaj podatak ne govori samo o povredi prava djeteta, nego i o povredi prava roditelja na poštivanje obiteljskog života prema članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Pravobraniteljica za djecu u razdoblju od 2004. do 2012. godine u svojim izvješćima upućuje

i na niz drugih povreda prava djeteta koja se uređuju Obiteljskim zakonom 2003, te predlaže promjene u tim područjima:

- povrede prava djeteta da mu se odredi ime i prezime, prijavi prebivalište, pravo na zdravstvenu zaštitu, doplatak za djecu i druga prava u vezi s primjenom presumpcije bračnog očinstva i utvrđivanjem porijekla djeteta od biološkoga oca,
- nedostaci u vezi s mjerom nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi,
- dugotrajan boravak djece u ustanovama socijalne skrbi i udomiteljskim obiteljima (u prosjeku četiri godine),
- dugotrajan postupak posvojenja,
- nužnost omogućavanja razdoblja prilagodbe djeteta novoj sredini (udomiteljska obitelj ili posvojenje),
- porast broja protupravno preseljene djece, te neprovođenje Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece (1980.) i
- izostanak ispunjenja međunarodne obveze Republike Hrvatske da djetetu osigura posebnog skrbnika (zastupnika) u postupcima u kojima se na to obvezala.

Napokon, temeljem ocjene stanja poštivanja prava djece od 2004. do 2012., u svojim izvješćima pravobraniteljica za djecu ističe kako stari problemi i dalje postoje, a svake godine se otvaraju i novi, unatoč višegodišnjem upućivanju na ugroženost djece zbog konfliktnih obiteljskih odnosa i nedjelotvorne zaštite djece zbog određenih zakonskih propusta ili nedovoljno jasne regulative što dodatno otežava položaj djece u slučaju narušenih obiteljskih odnosa.

2. CILJEVI

Novim Obiteljskim zakonom namjerava se:

1. što prije ukloniti posljedice novonastale pravne nesigurnosti i nemogućnosti ostvarenja prava stečenih temeljem Obiteljskog zakona 2014,
2. ispuniti obveze koje je RH preuzela Europskom konvencijom o ostvarivanju prava djece (1996) i Europskom konvencijom o kontaktima s djecom (2003),
3. ispuniti obveze koje su RH naložene presudama Europskog suda za ljudska prava,
4. uskladiti važeća zakonska rješenja sa standardima Vijeća Europe u području zaštite materijalnih i procesnih prava djece, kako bi se ujedno otklonili budući postupci pred Europskim sudom za ljudska prava,
5. jasnije urediti područje roditeljske skrbi i ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom,
6. implementirati nove mjere za zaštitu osobnih prava djece kako bi se u što većoj mjeri sačuvao obiteljski život djeteta i roditelja (npr. pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece),
7. ubrzati postupke u vezi s posvojenjem, uvesti pripremu i podršku posvojiteljima nakon zasnovanog posvojenja,
8. uvesti obvezno savjetovanje i obiteljsku medijaciju kao izvansudski način rješavanja obiteljskih sporova,
9. ubrzati sudske postupke i
10. razjasniti ulogu centra za socijalnu skrb u obiteljsko-pravnim postupcima i precizirati suradnju suda i centra za socijalnu skrb.

3. MOGUĆE OPCIJE

3.1. OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

Dana 12. siječnja 2015. godine Ustavni sud donio je Rješenje U-I-3101/2014 („Narodne novine“, broj 5/15.) kojim je pokrenut postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom Obiteljskog

zakona 2014. Istim rješenjem do donošenja konačne odluke Ustavnog suda privremeno se obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Obiteljskog zakona 2014 te je istim rješenjem određeno da se do donošenja konačne odluke Ustavnog suda primjenjuje Obiteljski zakon 2003.

U ovom slučaju nije moguće ne poduzimati ništa jer se u predmetnom rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske, između ostalog navodi u točki 769. Obrazloženja da je za djelotvornu provedbu Rješenja u praksi nadležna Vlada Republike Hrvatske.

Isto tako, Obiteljski zakon 2003 ne rješava brojne pravne i institucionalne pretpostavke koje jamče punu zaštitu djece i osoba pod skrbištvom te isti nije u cijelosti usklađen s obvezujućim međunarodnim dokumentima i međunarodnim pravnim standardima, posebice u odnosu na Europsku konvenciju o ostvarivanju prava djeteta, Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, presude Europskoga suda za ljudska prava te Preporuke Vijeća Europe.

3.2. OPCIJA 2: - (nenormativno rješenje)

Nenormativno rješenje nije moguća opcija, jer se donošenje novog propisa ne može nadomjestiti kampanjama, projektima i sličnim aktivnostima unutar strukovnih organizacija i drugih interesnih udruženja, a koje u konačnici mogu dovesti do rješavanja brojnih pravnih i institucionalnih pretpostavki koje jamče, prije svega punu zaštitu djece i osoba pod skrbištvom te uređenje područja posvojenja. Osim toga nije moguće probleme koji proizlaze iz Rješenja Ustavnog suda U-I-3101/2014 („Narodne novine“, broj 5/15.) riješiti uputama nadležnim sudovima, obzirom da oni po njima nisu dužni postupati.

U ovom području nije moguće nenormativno uređenje s obzirom da se navedeni problemi mogu regulirati samo donošenjem zakonskih propisa.

3.3. OPCIJA 3: - (normativno rješenje)

Ovim normativnim rješenjem definirat će se instituti koje je sadržavao i Obiteljski zakon 2014, a koji predstavljaju odgovarajuću razinu pravne zaštite najugroženijih kategorija građana - prvenstveno djece, osoba s invaliditetom i osoba lišenih poslovne sposobnosti i uredit će se sljedeća područja:

1. brak i razvod
 1. obvezno savjetovanje roditelja prije razvoda braka
 2. plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi
 3. obiteljska medijacija
 4. zaštita obiteljskog doma
2. odnos roditelja i djece, te mjere za zaštitu prava i dobrobiti djece
 1. usklađivanje odredaba o majčinstvu i očinstvu sa Zakonom o medicinski pomognutoj oplodnji („Narodne novine“, broj 86/12.)
 2. preciziranje pravnog položaja djece
 3. preciziranje koncepta roditeljske skrbi
 4. ostvarivanje roditeljske skrbi
 5. ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom
 6. uvođenje novih mjera za zaštitu osobnih i imovinskih prava djece
3. posvojenje

1. uvođenje obvezne pripreme potencijalnih posvojitelja
 2. sudska odluka koja nadomješta pristanak roditelja na posvojenje
 3. podrška posvojiteljima nakon zasnovanog posvojenja
4. uzdržavanje (izvan)bračnih drugova i djeteta
5. postupci pred sudom
1. opće odredbe (načela, procesna prava djeteta i poslovno nesposobnih osoba, uloga centra za socijalnu skrb, suradnja centra za socijalnu skrb i suda)
 2. parnični postupci
 3. izvanparnični postupci
 4. ovršni postupci
 5. privremene mjere
6. prijelazne i završne odredbe – stavit će se izvan snage Obiteljski zakon 2003 i Obiteljski zakon 2014 i urediti ostvarivanje stečenih prava.

3.4. OPCIJA 4: - (normativno rješenje)

Alternativno normativno rješenje, koje bi se svelo na donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Obiteljskog zakona, nije izgledno, jer je Obiteljski zakon 2003 već više puta mijenjan. Osim toga, predloženo normativno rješenje uvjetovano je potrebom uvođenja brojnih novih mjera i instrumenata, usklađivanja s europskim i međunarodnim dokumentima, ali i trendovima, posebice u području ljudskih prava, koje nije moguće ugraditi niti uskladiti s konceptom postojećeg propisa, koji je trenutno na snazi.

4. USPOREDBA OPCIJA

Opcije	Koristi	Troškovi
<p>Opcija 1: Ne poduzimati ništa</p>	<p>Nema – upitna usklađenost s pravnom stečevinom EU-</p> <ul style="list-style-type: none"> - neusklađenost s presudama Europskog suda - dugotrajni sudski postupci razvoda braka koji dodatno traumatiziraju djecu - nepostojanje jasnog i ujednačenog normativnog okvira za zastupanje interesa djeteta u sudskom postupku u kojem se odlučuje o njegovim pravima i interesima - nepostojanje jasnog i ujednačenog normativnog okvira za utvrđivanje mišljenja djeteta u postupcima pred nadležnim tijelima 	<p>-Mogućnost pokretanja novih sudskih postupaka i donošenje novih presuda protiv RH u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava u predmetima sličnim onima u postupcima Karadžić protiv Hrvatske, br. 35030/04, presuda od 15.12.2005., X protiv Hrvatske, br. 11223/04, presuda od 17.7.2008., Gluhaković protiv Hrvatske, br. 21188/09, presuda od 12.04.2011., Krušković protiv Hrvatske, br. 46185/08, presuda od 21.06.2011., X.Y. protiv Hrvatske, 5193/09, presuda od 03.11.2011., Đorđević protiv Hrvatske, br. 41526/10, presuda od 24.07.2012. i A.K. i L. protiv Hrvatske, 37956/11, presuda od 08.01.2013.</p> <p>Troškovi za presude i odluke Europskog suda za ljudska prava iz djelokruga rada Ministarstva socijalne politike i mladih za proteklo razdoblje su iznosile</p>

	<p>sukladno važećim međunarodnim dokumentima koji obvezuju RH</p>	<p>184.026,00 eura. Isto tako, u tijeku je 16 postupaka za koje se očekuju presude i odluke.</p> <p>-Mogućnost povećanih troškova koji terete državni proračun uslijed povećanog broja sudskih postupaka kao posljedice nedorečenosti i nejasnoća pojedinih odredbi.</p> <p>- veliki troškovi posebnih skrbnika (odvjetnika) koji se imenuju umjesto zaposlenika Centra za posebno skrbništvo</p> <p>Naime, broj obveznih savjetovanja u samo 8 centara za socijalnu skrb, u razdoblju od 01.09.2014. do 15.01.2015. godine iznosio je 1.531, a okončano je 532 postupka. Uzevši u obzir da odvjetnički paušal u statusnim stvarima s PDVom iznosi 2.500 kn, može se izračunati da troškovi građana u ovim slučajevima iznose 1.330.000,00 kn u nešto više od 4 mjeseca.</p> <p>Nadalje, u sustavu socijalne skrbi tijekom 2013. godine na usluge odvjetničkog i pravnog savjetovanja i skrbništva iz proračuna je isplaćeno cca 7.000.000,00 kuna.</p> <p>Ukoliko se ne pristupi novom normativnom rješenju ovog područja može se očekivati i povećanje prethodno navedenih troškova i za građane, kao i za državni proračun.</p>
Opcija 2: (nenormativno rješenje)	Ne razmatra se.	-
Opcija 3: (normativno rješenje)	<p>Novim Obiteljskim zakonom će se mijenjati i dopunjavati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak i razvod, odnosi roditelja i djece te mjere za zaštitu prava i dobrobiti djece, posvojenje, uzdržavanje (izvan)bračnih drugova i djeteta, postupci pred sudom i prijelazne i završne odredbe. - Odredbe će se uskladiti s presudama Europskog suda za ljudska prava (Karadžić protiv 	<p><i>Socijalni učinak i učinak na državni proračun</i></p> <p>U početku uspostave cjelokupnog novog načina reguliranja obiteljsko-pravne zaštite bit će potrebno osigurati određena dodatna financijska sredstva, dok će dugoročno ova rješenja dovesti do ekonomičnijih postupaka.</p> <p>Potrebna sredstva će se osigurati u okviru limita ukupnih rashoda ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi u godišnjem iznosu od 9.200.000,00 kuna.</p> <p>Troškovi za presude i odluke</p>

	<p>Hrvatske, br. 35030/04, presuda od 15.12.2005., X protiv Hrvatske, br. 11223/04, presuda od 17.7.2008., Gluhaković protiv Hrvatske, br. 21188/09, presuda od 12.04.2011., Krušković protiv Hrvatske, br. 46185/08, presuda od 21.06.2011., X.Y. protiv Hrvatske, 5193/09, presuda od 03.11.2011., Đorđević protiv Hrvatske, br. 41526/10, presuda od 24.07.2012. i A.K. i L. protiv Hrvatske, 37956/11, presuda od 08.01.2013.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smanjit će se broj dugotrajnih sudskih postupaka razvoda braka koji dodatno traumatiziraju djecu na način da će se omogućiti sklapanje Plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi - Postavit će se jasan i ujednačeni normativni okvir za zastupanje interesa djeteta u sudskom postupku u kojem se odlučuje o njegovim pravima i interesima, - definirat će se jasan normativni okvir za utvrđivanje mišljenja djeteta u postupcima pred nadležnim tijelima sukladno važećim međunarodnim dokumentima koji obvezuju RH - onemogućit će se sukob interesa na strani CZSS koji u isto vrijeme pokreće postupke za lišenje poslovne sposobnosti i zastupa 	<p>Europskog suda za ljudska prava iz djelokruga rada Ministarstva socijalne politike i mladih za proteklo razdoblje su iznosile 184.026,00 eura. Isto tako, u tijeku je 16 postupaka za koje se očekuju presude i odluke za koje bi bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu u najmanjem iznosu od cca. 200.000,00 eura (prema prethodno navedenim pokazateljima).</p> <p>Na godišnjoj razini za plaće 8 zastupnika za djecu potrebno je osigurati cca 1.800.000 kn, što mjesečno iznosi cca 135.000 kuna. Za troškove usluga odvjetničkog i pravnog savjetovanja i skrbništva iz proračuna je isplaćeno cca 7.000.000,00 kuna u 2013. godini. Usporedbom ovih pokazatelja vidljiva je ušteda od 5.000.000,00 kuna na godišnjoj razini.</p> <p><i>Učinak u području gospodarstva</i> Ne očekuju se ni pozitivni ni negativni učinci.</p> <p><i>Učinak u području zaštite okoliša</i> Ne očekuju se ni pozitivni ni negativni učinci.</p>
--	--	--

	<p>interese osobe u odnosu na koju je postupak pokrenut,</p> <p>- pojednostavit će se postupak sporazumnog razvoda braka na način da isti prelazi iz parnične u izvanparničnu nadležnost, itd.</p>	
<p>Opcija 4: (normativno rješenje)</p>	<p>Donošenje Izmjena i dopuna Obiteljskog zakona nije izgledno jer je Obiteljski zakon 2003 već mijenjan više puta (2003., 2004., 2007., 2011. i 2013. godine). Predloženo normativno rješenje uvjetovano je potrebom uvođenja brojnih novih mjera i instrumenata, usklađivanja s europskim i međunarodnim dokumentima.</p>	<p>Ovom opcijom normativnog rješenja povećava se rizik za nastanak dodatnih troškova zbog pokretanja novih postupaka pred Europskim sudom za ljudska prava.</p>

UPUTA: Ovaj dio Iskaza popunjava se pri ažuriranju Nacrta prijedloga Iskaza, a nakon provedenog savjetovanja i ponovno se ažurira nakon javne rasprave kod izrade Prijedloga Iskaza

5. SAVJETOVANJE

Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona bilo je otvoreno od 10. veljače do 12. ožujka 2015. godine u trajanju od 30 dana.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je u tijeku provedbe savjetovanja o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona zaprimilo 15 Obrazaca sudjelovanja u savjetovanju. Primjedbe i prijedlozi dionika te obrazloženja predlagatelja o prihvaćanju/neprihvaćanju istih, objavljeni su na internetskoj stranici Ministarstva socijalne politike i mladih.

Isto tako, dana 25. veljače 2015. godine u Ministarstvu socijalne politike i mladih održano je Javno izlaganje o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona, na kojem je sudjelovalo 50 predstavnika zainteresirane javnosti.

Ministarstvo socijalne politike i mladih nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, zatražilo je mišljenje od nadležnih tijela državne uprave:

1. Ministarstva financija,
2. Ministarstva gospodarstva,
3. Ministarstva zaštite okoliša i prirode,
4. Ministarstva poduzetništva i obrta,
5. Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i
6. Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Navedena nadležna tijela nisu imala primjedbe na Nacrt prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona i Teze za Obiteljski zakon.

Nadalje, Ministarstvo socijalne politike i mladih je od 9. travnja 2015. do 12. svibnja 2015. godine provelo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Obiteljskog zakona i Prijedlogu Iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona.

Na internetskom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću predstavnici zainteresirane javnosti dostavili su sveukupno 14 očitovanja.

Primjedbe i prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona i Prijedlog Iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona te obrazloženja stručnog nositelja o prihvaćanju/neprihvaćanju istih objavljeni su u Izvješću na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih.

Isto tako, 30. travnja 2015. godine u Ministarstvu socijalne politike i mladih, u sklopu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, održan je i okrugli stol o Nacrtu prijedloga Obiteljskog zakona i Prijedlogu Iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakon, na kojem je sudjelovao 21 predstavnik zainteresirane javnosti.

Ministarstvo socijalne politike i mladih nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, zatražilo je mišljenje od nadležnih tijela državne uprave:

1. Ministarstva financija,
2. Ministarstva gospodarstva,
3. Ministarstva zaštite okoliša i prirode,
4. Ministarstva poduzetništva i obrta,
5. Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i
6. Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Navedena nadležna tijela nisu imala primjedbe na Prijedlog iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, a o primjedbama na Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona predlagatelj se očitovao u Tablici prihvaćenih i neprihvaćenih primjedbi, koja je dostavljena Vladi Republike Hrvatske.

6. PREPORUČENA OPCIJA

Izrada novog Obiteljskog zakona kojim će se definirati instituti koje je sadržavao i Obiteljski zakon 2014, a koji predstavljaju odgovarajuću razinu pravne zaštite najugroženijih kategorija građana - prvenstveno djece, osoba s invaliditetom i osoba lišenih poslovne sposobnosti.

PREPORUČENA OPCIJA:

U početku uspostave cjelokupnog novog načina reguliranja obiteljsko-pravne zaštite bit će potrebno osigurati određena dodatna financijska sredstva, dok će dugoročno ova rješenja dovesti do ekonomičnijih postupaka. Potrebna sredstva će se osigurati u okviru limita ukupnih rashoda ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi u godišnjem iznosu od 9.200.000,00 kuna.

7. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

Ministarstvo socijalne politike i mladih vodi statističke podatke o primijenjenim pravima

socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj o kojima objavljuje Godišnje statističko izvješće na web stranici Ministarstva. Temeljem navedenih podataka i pokazatelja izrađuju se stručne analitičke podloge za strateško planiranje i unapređenje zakonodavnog okvira. Svi pokazatelji koji se prate dostupni su na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih www.mspm.hr, a ovdje nisu posebno navedeni zbog opsežnosti materijala.

Uz navedeno, Ministarstvo socijalne politike i mladih će, u svrhu praćenja normativnog rješenja koje predlaže, pratiti pokazatelje koji se odnose na postupke koji se vode pred Europskim sudom za ljudska prava (u ovom trenutku 16) za koje se očekuju presude i odluke za koje bi bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu u najmanjem iznosu od cca. 200.000,00 eura (prema prethodno navedenim pokazateljima), za buduće postupke koji će se voditi pred Europskim sudom za ljudska prava, kao i učinke koji bi se postigli uštedama u području posebnog skrbništva osnivanjem centra za posebno skrbništvo.

8. PRILOZI

[U prilogu se prilažu važniji dokumenti, analize i rezultati korisni za donositelje odluka. Ako je riječ o opširnijim dokumentima, prilažu se sažeci dokumenta uz navođenje izvora. U priloge se također mogu staviti dokumenti nastali u postupku procjene učinaka propisa. Priloge je potrebno numerirati i ovdje navesti nazive priloga.]